

Det ligger i sjelfva verket mycket nära till hands att inse, att en måttlig exporttull å jernmalm måste göra en flerfaldig nytta. Dels erhåller statskassan årligen millioner i inkomst, dels kan en måttlig exporttull på jernmalm icke annat än på det kraftigaste befrämja återuppblomstringen af vår inhemska, nu så djupt sjunkna jernindustri och sålunda genom att gifva arbete hindra emigrationen. Jag får därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta att åsätta jernmalm en exporttull af två kronor per ton.

Stockholm den 25 januari 1896.

J. A. Sandberg.

N:o 12.

Af herr **Bohnstedt**, om afskaffande af rättigheten att på nederlag upplägga spannmål.

Uti en till 1895 års Riksdag afgifven motion, n:o 17, tillät jag mig föreslå aflåtande af en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om sådan ändring af tullstadgan, att rättigheten att på nederlag upplägga spannmål, omalen och malen, måtte upphävas.

Då bevillningsutskottet i sitt betänkande n:o 12 tillstyrkte motionen, och Första Kammaren med stor majoritet biträdde denna utskottets mening, vågar jag äfven nu återupptaga densamma. Att jordbrukets representanter i Andra Kammaren med så ringa intresse omfattade denna för dem ej ovigtiga fråga, torde få tillskrifvas deras obekantskap med frågans verkliga innebörd.

Refererande till förra motionen i ämnet och till bevillningsutskottets deröfver afgifna betänkande, torde för frågans vidare belysning följande ur kommerskollegii årsberättelser hemtade siffror, rörande artiklarne råg och hvete samt råg- och hvetemjöl, här böra meddelas:

Import:

1875.

Råg o. hvete.....	kg.	78,653,000	
Mjöl.....	»	<u>49,839,000</u>	128,492,000.

1880.

Råg o. hvete.....	»	88,722,000	
Mjöl.....	»	<u>50,922,000</u>	139,644,000.

1890.

Råg o. hvete.....	»	174,821,000	
Mjöl.....	»	<u>28,353,000</u>	203,174,000.

1891.

Råg o. hvete.....	»	161,809,000	
Mjöl.....	»	<u>25,727,000</u>	187,536,000.

1892.

Råg o. hvete.....	»	194,002,000	
Mjöl.....	»	<u>33,570,000</u>	227,572,000.

1893.

Råg o. hvete.....	»	201,667,000	
Mjöl.....	»	<u>49,456,000</u>	251,123,000.

1894.

Råg o. hvete.....	»	289,691,000	
Mjöl.....	»	<u>61,024,000</u>	350,715,000,

1895.

Råg o. hvete.....	kg. 230,658,000	
Mjöl.....	» 17,486,000	248,144,000.

Af importen upplades på nederlag af råg och hvete samt af råg- och hvetemjöl:

1890	kg. 28,491,000
1891	» 69,049,000
1892	» 59,362,000
1893	» 82,360,000
1894	» 91,093,000

För 1895 hafva ännu ej exakta uppgifter kunnat erhållas.

Om nu till dessa siffror läggas behållningarna å nederlag från näst-föregående år, utgöra *verkliga nederlagskvantiteterna*:

1890	kg. 38,015,000
1891	» 74,441,000
1892	» 98,623,000
1893	» 99,890,000
1894	» 112,313,000.

Under frågans debattering i Riksdagen anfördes emot nederlagsrättens borttagande, att man, hvad södra Sverige beträffar, derigenom endast skulle gynna frihamns-institutionen i Köpenhamn, samt att importören alltid hade utväg att i Danmark eller Norge upplägga huru stora kvantiteter som helst uti för ändamålet förhyrda magasin. Hvad nu Köpenhamns frihamn angår, så, om man granskar bestämmelserna för dess frivarulager, finner man, att lagerafgiften der uppgår till högst 4 kronor, lägst 75 öre för hvarje quadrataln i upplagsrummen för halfår räknadt, eller ock per månad från 67 till 13 öre per quadrataln, samt att hyran skall förskottvis betalas. Lägges nu härtill lossningskostnaden samt transport till svensk hamn med dervid förbunden förnyad lastning och lossning, så torde alla dessa kostnader mångdubbelt öfverstiga räntan å tullafgiften — och äfven om varan, då frilager ej anlitas, endast drabbas af hyres- samt transport- och lossningskostnader, blifva dessa dock så betungande, att denna utväg ej gerna kan komma att anlitas.

I det förslag till förordning om frilager och frihamn, som af komiterade den 22 juni 1895 till Kongl. Maj:t afgifvits, föreslås i § 20, att spanmål, omalen och malen, alla slag, ej må i frilager intagas eller i frihamn införas, hvaraf torde framgå, att enligt deras uppfattning nederlagsinstitutionen för spanmål ej bör bibehållas.

Då rättigheten att på nederlag upplägga spanmål och mjöl obestriddigen mycket bidrager till den för vårt jordbruk ruinerande spanmålsimporten med dermed förenad öfverdrifven spekulation, synes det vara en bjudande nödvändighet för beredande af en sundare spanmålsmarknad inom landet, att nederlagsrätten för spanmål ju förr dess hellre måtte upphävas.

På grund af det anförda tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagade till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med begäran om sådan ändring af Kongl. Maj:ts nådiga tullstadga af den 2 november 1877, att rättigheten att på nederlag upplägga spanmål, omalen och malen, måtte upphävas.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 25 januari 1896.

K. Bohnstedt.